

ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС: ОЦІНКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Алла АКСЬОНОВА,
фото Валерія КРИМЧАКА

Днями депутати Верховної Ради України, члени Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, у супроводі заступника міністра МНС Володимира Холоші, його колеги Івана Макаренка з Мінприроди та журналістів відвідали Чорнобильську АЕС. Візит організований не з людської природної цікавості, а щоб реально оцінити стан справ на станції та зробити відповідні висновки щодо подальшої роботи в напрямку ліквідації наслідків відомої всьому світу техногенної катастрофи

Знайомство високопосадових гостей з новими об'єктами ЧАЕС генеральний директор станції Ігор Грамоткін та його підлеглі почали зі сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2). Будівництво останнього фінансується з Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції й розвитку. "Відповідно до комплексної програми виведення Чорнобильської АЕС з експлуатації, – повідомив присутнім Ігор Грамоткін, – проміжне сховище відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) є умовою переходу до другого етапу виводу з експлуатації Чорнобильської АЕС". Директор групи управління проектами зняття ЧАЕС з експлуатації Сергій Мітічкін пояснив депутатам роль СВЯП-2 у ланцюгу промислових об'єктів, що будуть задіяні в згаданому етапі виводу з експлуатації АЕС. За його словами, даний об'єкт призначений для зберігання лише відпрацьованих тепловиділяючих збірок і додаткових поглиначів, які накопичено на Чорнобильській АЕС. Керівники розповіли присутнім непросту історію навколо проектування даного об'єкта, технологію складування відпрацьованого палива, стан проекту даного сховища на сьогодні та систему його захисту.

(Початок. Закінчення на стор.3)

ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС: ОЦІНКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

(Закінчення. Початок на стор.1)

Стосовно системи захисту сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2), гендиректор ЧАЕС зауважив присутнім наступне: "До питання охорони ЧАЕС у нас, самі розумієте, підвищені вимоги, а до тих об'єктів, де є ядерні відходи – вони подвійні. Скажімо, у сховищі – двобар'єрний захист. Крім фізичної охорони на вимогу МАГАТЕ встановлено пломби, супутникові камери цілодобового спостереження та датчики, що фіксують проникнення. Ми лише відкріємо входні двері, а до офісу цієї міжнародної організації, у Відні, відразу ж надходить сигнал тривоги, мовляв, здійснено проникнення.

На запитання народного депутата Володимира Скубенка, стосовно дати початку складування відпрацьованого ядерного палива, гендиректор ЧАЕС відповів, що за планом – 2014 року. Крім цього, Ігор Грамоткін зауважив – дане сховище є оптимальним варіантом для України для тимчасового зберігання ядерного палива (30-50 років).

З вікон оглядового навільйону об'єкта "Укриття" гості на власні очі мали змогу оцінити нинішній зовнішній стан горезвісного четвертого енергоблока та те, як проходять будівельні роботи нового безпечного конфайнменту. Начальник інженерно-технічної служби групи управління проектом "План заходів на об'єкті "Укриття". Сергій Дерюга розповів присутнім про наслідки аварії для самого реактора, а гендиректор – про непросту реалізацію робіт на "Укритті". За словами гендиректора, вони ускладнювалися надзвичайно високими полями гамма-випромінювання, відсутністю достовірної інформації про ступінь руйнування та стан конструкцій 4 блока, відсутністю досвіду ліквідації подібних аварій у світовій практиці. Тому основні роботи, які виконувалися в цей період, полягали в виготовленні конструкцій та елементів об'єкта "Укриття", що захищали робочі місця від основних джерел випромінювання, та у видаленні або в дезактивації цих джерел, тобто в опануванні простору для розгортання основних будівель-

них робіт, будівництві бетонного заводу, транспортних комунікацій, розширенні залізничного вузла, створенні соціально-побутової інфраструктури, виготовленні великогабаритних конструкцій та ін.

"В процесі будівництва "Саркофага", – зауважив генеральний директор ЧАЕС, – було укладено понад 400 тис. куб. м бетону та змонтовано 7 000 тонн металоконструкцій. Під час спорудження "Укриття" було зведено перегородки та стіни, що відокремили аварійний 4-й блок від 3-го. За периметром зруйнованого блока, спочатку було зведено "піонерні" захисні стіни із залізобетону для забезпечення безпеки при виконанні подальших будівельно-монтажних робіт".

Ігор Грамоткін також повідомив присутнім, що одночасно з будівництвом "Укриття" виконаний великий обсяг робіт із дезактивації території навколо об'єкта. Саме дезактивація території та покрівлі об'єкта забезпечила швидке зниження потужності експозиційної дози за його приміщеннями. Крім цього, він детально роз'яснив причини термінової потреби у проведенні так званих стабілізаційних робіт та розповів, як вони проводилися. "Приємно відзначити, – констатував гендиректор, – що за цей період ми зробили все, аби жоден із задіяних на цих роботах, не поповнив список ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС".

Візитери також побували ще на двох об'єктах – заводі з переробки рідких радіоактивних відходів та промислового комплексу по поводженню з твердими радіоактивними відходами. Щодо першого, то, за словами Сергія Мітїчкіна, його будівництво фінансу-

ється з Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку. На його виробничих потужностях перероблятимуть рідкі радіоактивні відходи, які накопичилися за час експлуатації енергоблоків ЧАЕС та тих, що утворилися в процесі зняття її з експлуатації, а також експлуатаційних радіоактивних відходів об'єкта "Укриття". Крім того, присутніх було проінформовано про стан його будівництва та існуючі проблеми.

А ось проектування та будівництво промислового комплексу по поводженню з твердими радіоактивними відходами фінансується Європейською Комісією та Україною.

У даному комплексі об'єднані три об'єкти по поводженню з твердими радіоактивними відходами, замкнуті в єдиний технологічний цикл. Він призначений для приймання, переробки або захоронення твердих радіоактивних відходів, накопичених за час експлуатації ЧАЕС і тих, що утворилися в процесі зняття з експлуатації ЧАЕС та з "Укриття". Судячи з пояснень Сергія Мітїчкіна, цей об'єкт збудований, і нині проводиться підготовка до введення його в експлуатацію.

У ході робочого візиту відбулася нарада членів згаданого вище Комітету ВР з керівництвом МНС, Мінприроди, ДСП ЧАЕС та групи управління проектами, що стосуються зведення нового безпечного конфайнменту. Про те, що відбувалося на нараді, та про підсумки цього робочого візиту на Чорнобильську АЕС, читачі нашого видання зможуть прочитати в наступних номерах.

І насамкінець, гості вшанували пам'ять загиблих працівників ЧАЕС, покладаючи квіти до пам'ятника "Заради життя".

